

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge, Kortrijk-Wevelgem en Antwerpen met het oog op de fusie van de LOM Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge
 - Principiële goedkeuring

Samenvatting

Het regeerakkoord voorziet in een fusie van de beide luchthavenontwikkelingsmaatschappijen. Om deze fusie mogelijk te maken is een wijziging van het LOM-LEM decreet d.d. 10 juli 2008 noodzakelijk.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Voorliggend dossier heeft betrekking op het beleidsveld 'regionale luchthavens'.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies 2020/203 van 22 juni 2020.

Advies inspectie van Financiën dateert van 12 juni 2020.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

In uitvoering van het LOM-LEM decreet d.d. 10 juli 2008 werden de LOM Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge opgericht op 6 juni 2014. Beide LOM's zijn naamloze vennootschappen, op- en ingericht als publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen. Op 27 oktober 2014 namen de LOM's hun taak als luchthavenontwikkelingsmaatschappij op en werden de private LEM's verantwoordelijk voor de luchthavenexploitatie.

De statutaire en decretale doelstelling van de beide LOM's is identiek: de duurzame ontwikkeling, de instandhouding en het onderhoud van de infrastructuur van de respectieve regionale luchthaven, en de terbeschikkingstelling van die infrastructuur tegen marktconforme vergoeding aan de luchthavenexploitatie maatschappij.

In overeenstemming met hun statutaire en decretale doelstelling investeren de LOM's in de basisinfrastructuur, zodat deze blijft voldoen aan alle technische eisen conform de internationale (ICAO) en Europese (EASA) regelgeving.

Het Vlaamse Gewest is meederheidsaandeelhouder in de beide LOM's en bezit alle aandelen minus 1, dat in bezit is van de Participatiemaatschappij Vlaanderen.

In haar regeerakkoord 2019-2024 (p. 213) stelt de Vlaamse regering dat "*alles m.b.t. vervoer en infrastructuur van en in de lucht met name de beide LOM's zo snel mogelijk wordt gefuseerd*". Dit voornemen werd bevestigd in de Beleidsnota 2019-2024 voor Mobiliteit en Openbare Werken.

Naast de fusie van beide LOM's, worden er in het decreet ook wijzigingen aangebracht aan de bepalingen aan de Internationale Luchthaven Kortrijk-Wevelgem (ILKW). Aan de structuur en rechtspersoon van de ILKW wijzigt er evenwel niets, de desbetreffende bepaling die wel gewijzigd worden, zijn enkel aangebracht om het Luchthavendecreet conform te maken met de nieuwe regelgeving ondermeer inzake het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen en het Bestuursdecreet.

B. VOORDELEN VAN DE FUSIE

De LOM Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge hebben hun activiteit aangevat op 27 oktober 2014 en zijn inmiddels 5 jaar actief. Beide LOM's werken zeer nauw samen, zo worden de uitvoerende functies (gedelegeerd bestuurder en secretaris) bekleed door dezelfde mensen van het departement Mobiliteit en Openbare Werken en wordt de werking van beide LOM's ondersteund door de afdeling Maritieme Toegang van het departement. Een analyse van Audit Vlaanderen (2017) over de werking van beide LOM's resulteerde in een positief rapport zonder aanbevelingen.

Gezien de zeer intense samenwerking tussen beide LOM's als erg wenselijk wordt beschouwd en het rechtskader quasi identiek is (publieke opdracht, statuten van de vennootschappen,...) wordt er voor geopteerd om deze samenwerking te formaliseren in de beheersstructuur. Beide LOM's zullen fusioneren tot één "LOM Vlaanderen", die dan belast wordt met de opvolging van alle infrastructuurwerken op de beide luchthavens.

Volgende voordelen van de fusie worden geïdentificeerd:

- Beslissingsprocedures voor beide LOM's zullen gezamenlijk doorlopen worden, waardoor een grotere efficiëntie in het besluitvormingsproces behaald wordt (zowel bij de Raad van Bestuur als bij de Algemene Vergadering);
- In contacten met externen (stakeholders, regelgevende overheden,...) kan de LOM Vlaanderen met 1 stem spreken. Op die manier laat de fusie toe om als LOM een grotere impact te hebben.
- Een vergroting van de schaal zal de LOM in staat stellen om beter om te gaan met de stijgende complexiteit en competitiviteit binnen de luchthaven- en luchtvaartsector;
- Beide LOM's worden met een aantal identieke kosten geconfronteerd (externe accountant, bedrijfsrevisor, bestuurdersvergoedingen, verzekering bestuurdersaansprakelijkheid,...). Een deel van deze kosten zal vermeden worden binnen de gefusioneerde LOM.

Een aandachtspunt bij de fusie is de lokale verankering. De voorbije jaren toonden aan dat een nauwe band tussen de LOM en de lokale omgeving sterk aangewezen is. Deze lokale verankering brengt kennis van de omgeving (fysiek, maatschappelijk, politiek) met zich mee en wordt als positief beoordeeld. Deze lokale verankering kan verzekerd worden middels de benoeming van de bestuurders in de LOM Vlaanderen. Er dient na de fusie ook aandacht gegeven worden aan het evenwicht van de twee regio's in de nieuwe raad van bestuur van de LOM Vlaanderen. Het mandaat van de huidige bestuurders werd, middels de beslissing van de Vlaamse regering d.d. 20 maart 2020, tijdelijk verlengd in afwachting van de fusie. Van zodra de fusie gerealiseerd is, zal de Vlaamse regering beslissen over de samenstelling van de Raad van Bestuur van de eengemaakte LOM.

C. MODALITEITEN VAN DE FUSIE

De fusie van beide entiteiten zal gerealiseerd worden middels een fusie door overneming, zoals bedoeld in artikel 12:2 van het wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019. Hierbij zal de LOM Oostende-Brugge worden overgenomen door de LOM Antwerpen, die wordt hernoemd tot LOM Vlaanderen. Ingevolge de fusie zal de LOM Oostende-Brugge ontbonden worden zonder vereffening en worden alle rechten en plichten van de LOM Oostende-Brugge overgedragen naar de LOM Vlaanderen.

Volgende principes gelden:

- De LOM Antwerpen blijft bestaan als rechtspersoon en slorpt de LOM Oostende-Brugge op;
- De naam van de LOM Antwerpen wijzigt in LOM Vlaanderen;
- De LOM Oostende-Brugge wordt ingevolge de fusie ontbonden zonder vereffening;
- Het gehele vermogen (activa en passiva) van de LOM Oostende-Brugge gaat ingevolge de fusie over op de LOM Vlaanderen;
- Middels het huidige ontwerp van decreet (Deel II) en in de latere uitvoeringsbesluiten, alsook door statutenwijziging van de LOM Vlaanderen, zullen de nodige aanpassingen worden doorgevoerd met het oog op de voltooiing van de fusie.

De keuze voor de LOM Antwerpen als overnemende entiteit en de LOM Oostende-Brugge als over te nemen entiteit werd gemaakt op basis van praktische overwegingen. De LOM Antwerpen heeft meer juridische relaties en lopende geschillen dan de LOM Oostende-Brugge, waardoor een overdracht van de LOM Oostende-Brugge naar de LOM Vlaanderen administratief makkelijker kan gebeuren dan een overdracht van de LOM Antwerpen naar de LOM Vlaanderen.

D. VEREENVOUDIGING VAN DE AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

Door de inwerkingtreding van het WVV is het niet langer vereist dat naamloze vennootschappen minstens twee aandeelhouders kennen. Er wordt dan ook voor geopteerd om de decretale verplichting om de Participatiemaatschappij Vlaanderen te laten deelnemen in de LOM's te schrappen. Hierdoor kan een aandelenoverdracht zich realiseren, waarbij de Vlaamse overheid enig aandeelhouder wordt van de LOM Vlaanderen. Deze aandelenoverdracht zal plaatsvinden op datum van de inwerkingtreding van het wijzigingsdecreet.

In overleg met de Participatiemaatschappij Vlaanderen wordt een ontwerpovereenkomst houdende koop-verkoop van aandelen opgemaakt. Hierbij verzaakt PMV aan haar rechten als aandeelhouder in het kader van de geplande fusie (o.a. het ontvangen van het fusievoorstel, de oproeping tot de buitengewone algemene vergadering,...) teneinde het fusieproces zo eenvoudig mogelijk te maken.

E. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

De bepalingen in het wijzigingsdecreet strekken tot doel de fusie van de LOM's mogelijk te maken. Daarnaast worden een aantal bepalingen opgefrist en in overeenstemming gebracht met gewijzigde regelgeving.

Voor de artikelsgewijze toelichting wordt verwezen naar de Memorie van Toelichting bij het wijzigingsdecreet.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggende beslissing heeft geen directe budgettaire impact voor de Vlaamse overheid.

Na realisatie van de fusie van de beide LOM's zal er een beperkt gunstige impact zijn, aangezien de werkingskosten van de gefusioneerde LOM Vlaanderen omwille van schaalvoordelen lager zullen zijn dan de gezamenlijke werkingskosten van de LOM Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge.

De werkingskosten worden betoelaagd door het Vlaamse Gewest, en aangerekend op begrotingsartikels MBO-1MDH2DX-IS (werkingstoelage LOM Oostende-Brugge) en MBO-1MDH2DY-IS (werkingstoelage LOM Antwerpen). Bij de BO2020 bedragen deze toelagen (voor beide LOM's samen) 224 kEUR. Er wordt ingeschat dat deze werkingstoelage met 10% kan dalen na de fusie van de LOM's.

De kosten van de fusie-operatie worden geschat op 60.000 EUR, deze zijn éénmalig.

De Inspectie van Financiën verleende op 6 juni 2020 een gunstig advies, en stelt dat het begrotingsakkoord niet vereist is.

B. ESR-TOETS

Cf. supra.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De beslissing heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De beslissing heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de eerste principiële goedkeuring van de Vlaamse regering wordt het advies gevraagd van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen, vervolgens wordt het advies gevraagd van de Raad van State. Na verwerking van deze adviezen wordt het voorontwerp van decreet in oktober 2020 voor een tweede en laatste principiële goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse regering.

Vervolgens wordt het ontwerpdecreet ingediend bij het Vlaams Parlement. Een bekrachtiging van het ontwerpdecreet in januari 2021 wordt beoogd.

In tussentijd wordt de fusie van de LOM's op administratief vlak maximaal voorbereid, zodat deze spoedig kan worden doorgevoerd van zodra het wijzigingsdecreet is bekrachtigd door het Vlaams Parlement. Het is de betrachting om de formele beslissingsprocedure m.b.t. de fusie van de LOM's af te ronden in het voorjaar 2021.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van decreet en aan de bijbehorende memorie van toelichting;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de regionale luchthavens, te gelasten:
 - 2.1. over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen,
 - 2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurde tekst,
 - 2.3. over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurde tekst,
 - 2.4. de koop-verkoop overeenkomst met de Participatiemaatschappij Vlaanderen uit te werken en af te sluiten

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk,
Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken

Lydia PEETERS

Bijlage:

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge, Kortrijk-Wevelgem en Antwerpen met het oog op de fusie van de LOM Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge en Memorie van Toelichting.